

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 81/23

Luksemburgā, 2023. gada 17. maijā

Vispārējās tiesas spriedums lietā T-312/20 | *EVH*/Komisija

Vācu elektroenerģijas ražotāja *EVH* prasība pret to, ka Komisija ir apstiprinājusi *RWE* veikto *E.ON* aktīvu iegādi, ir noraidīta

Vispārējā tiesa it īpaši uzsver, ka aktīvu apmaiņa starp neatkarīgiem uzņēmumiem nav “viena koncentrācija”

2018. gada martā saskaņā ar Vācijas tiesībām dibinātas sabiedrības *RWE AG* un *E.ON SE* paziņoja, ka tās ar trīs koncentrācijas darījumiem vēlas veikt kompleksu aktīvu apmaiņu (turpmāk tekstā – “kopējais darījums”).

Ar pirmo darījumu *RWE*, kas iesaistās visā enerģijas piegādes ķēdē vairākās Eiropas valstīs, vēlējās iegūt ekskluzīvu kontroli vai kopēju kontroli pār noteiktiem *E.ON* – elektrības piegādātājas, kas darbojas vairākās Eiropas valstīs, – ražošanas aktīviem. Otrais darījums ietvēra to, ka *E.ON* iegūst ekskluzīvu kontroli pār enerģijas izplatīšanas darbībām un mazumtirdzniecību, kā arī pār noteiktiem *innogy SE*, *RWE* meitasuzņēmuma, ražošanas aktīviem. Trešais darījums paredzēja, ka *RWE* iegādājas 16,67 % *E.ON* daļu.

Pirmo un otro koncentrācijas darījumu pārbaudīja Eiropas Komisija, savukārt trešo – *Bundeskartellamt* (Federālais kartelu birojs, Vācija).

2018. gada aprīlī vācu uzņēmums *EVH GmbH*, kas Vācijas teritorijā ražo elektrību gan no parastajiem, gan atjaunīgajiem avotiem, paziņoja Komisijai, ka tas vēlas piedalīties ar pirmo un otro koncentrācijas gadījumu saistītajā procedūrā un līdz ar to saņemt ar to saistītos dokumentus.

Pirmais koncentrācijas gadījums tika paziņots Komisijai 2019. gada 22. janvārī. Ar 2019. gada 26. februāra lēmumu ¹ (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) Komisija nolēma neiebilst pret paziņoto darījumu un atzina to par saderīgu ar kopējo tirgu atbilstoši Regulas Nr. 139/2004 ² 6. panta 1. punkta b) apakšpunktam.

EVH ³ vērsās Vispārējā tiesā, ceļot prasību atcelt apstrīdēto lēmumu. Noraidīdama šo prasību, Vispārējā tiesa vispirms attiecībā uz aktīvu apmaiņu precizē jēdzienu “viena koncentrācija”. Turpinājumā tā pirmo reizi lemj par Komisijas pienākumu publicēt lēmumus, kas pieņemti, pamatojoties uz Regulas Nr. 139/2004 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Visbeidzot tā precizē laikposma ilgumu, kurš Komisijai ir jāņem vērā, lai izvērtētu attiecīgās koncentrācijas saderību ar iekšējo tirgu un izvērtē jēdzienu “kopīgi akcionāri”.

¹ Lēmums C(2019) 1711 final (2019. gada 26. februāris), ar kuru koncentrācija ir atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu un ar EEZ līgumu (Lieta M.8871 – *RWE/E.ON Assets*).

² Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās Regula) (OV2004, L 24, 1. lpp.). Saskaņā ar šīs regulas 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ja Komisija konstatē, ka paziņotā koncentrācija neizraisa pamatotas šaubas attiecībā uz tās atbilstību kopējam tirgum, tā nolemj neapstrīdēt paziņojumu un apliecina, ka koncentrācija ir atbilstoša kopējam tirgum.

³ Jānorāda, ka desmit citi uzņēmumi arī ir cēlušies prasības atcelt šo lēmumu. Visas šīs prasības ir noraidītas vai nu kā nepieņemamas, vai pēc būtības. Skat. virkni saistīto lietu: spriedumi, 2023. gada 17. maijs, *Stadtwerke Leipzig*/Komisija, [T-313/20](#), *GWS Stadtwerke Hameln*/Komisija, [T-314/20](#), *TEAG*/Komisija, [T-315/20](#), *Naturstrom*/Komisija, [T-316/20](#), *EnergieVerbund Dresden*/Komisija, [T-317/20](#), *eins energie in sachsen*/Komisija, [T-318/20](#), *GGEW*/Komisija, [T-319/20](#), *Mainova*/Komisija, [T-320/20](#), *enercity*/Komisija, [T-321/20](#) un *Stadtwerke Frankfurt am Main Holding*/Komisija, [T-322/20](#).

Vispārējās tiesas vērtējums

Pirmkārt, Vispārējā tiesa noraida *RWE* izvirzīto iebildi par nepieņemamību, ar kuru tiek apgalvots, ka *EVH* nav *locus standi*.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, ka saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu fiziska vai juridiska persona prasību par lēmumu, kas adresēts citai personai, var celt tikai tad, ja šis lēmums to skar tieši un individuāli.

Saistībā ar tiešo skārumu Vispārējā tiesa norāda, ka apstrīdētais lēmums, ar kuru tiek atļauts uzreiz veikt pirmo koncentrācijas darījumu, ir tāds, ar kuru uzreiz tiek grozīta attiecīgo tirgu situācija. No tā izriet, ka tāpēc *EVH*, kas darbojas šajā tirgū, apstrīdētais lēmums skar tieši.

Attiecībā uz *EVH* individuālo skārumu Vispārējā tiesa atgādina, ka saistībā ar lēmumu, ar kuru ir konstatēta koncentrācijas darījuma saderība ar iekšējo tirgu, uzņēmuma, kam šajā darījumā ir trešās personas statuss, tiešais skāruma tiek noteikts, no vienas puses, atkarībā no tā stāvokļa tirgū un, no otras puses, no tā piedalīšanās administratīvajā procedūrā. Taču šajā lietā, ņemot vērā *EVH* būtisko iesaistīšanos administratīvajā procedūrā, tās kā koncentrācijas pušu konkurentes statusu, kā arī potenciālo ietekmi uz noteiktu ieguldījumu vērtību, kurus *EVH* ir specifiski identificējusi saistībā ar koncentrāciju, *EVH* ir jāuzskata par tādu, kuru apstrīdētais lēmums skar individuāli.

Otrkārt, Vispārējā tiesa vispirms pēc būtības noraida pamatu, ar kuru Komisijai, no vienas puses, tiek pārņemts, ka tā nav pārbaudījusi trešo koncentrācijas darījumu un, no otras puses, nav uzskatījusi trīs koncentrācijas darījumus par vienas koncentrācijas sastāvdaļām.

Saistībā ar trešo koncentrācijas darījumu Vispārējā tiesa konstatē, ka *EVH* nevar pamatoti apgalvots, ka šis darījums ir koncentrācija Regulas Nr. 139/2004 ⁴ 3. panta nozīmē.

Šajā ziņā tā pirmām kārtām norāda, ka prasība formāli attiecas vienīgi uz Komisijas lēmumu, ar kuru pirmais koncentrācijas darījums ir atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu. Taču šajā lēmumā nav tieši lemts par trešā darījuma kvalificēšanu, ņemot vērā jēdzienu "koncentrācija", un līdz ar to par Komisijas kompetenci izvērtēt tās saderību ar iekšējo tirgu. Tādēļ *EVH* nevar lūgt Vispārējai tiesai izlemt jautājumu par kompetenci, kuru Komisija nav izskatījusi lēmumā, par ko ir celta prasība. Turklāt, tā kā *EVH* uzskata, ka trešajam koncentrācijas darījumam var būt Savienības mēroga nozīme, tai būtu bijusi jāiesniedz sūdzība Komisijai, kurai šādā gadījumā būtu jālemj, vai tā principā ir kompetentā kontroles iestāde.

Otrām kārtām un katrā ziņā – mazākuma dalības iegūšana principā var izraisīt kontroles iegūšanu vienīgi tad, ja ar mazākuma dalību tiek saistītas īpašas tiesības, kas ietver *de iure* ekskluzīvu kontroli, vai ja mazākuma akcionāri iegūst *de facto* ekskluzīvu kontroli īpašu apstākļu dēļ ⁵. Taču šajā gadījumā *EVH* nav apgalvojusi, ka specifiskas tiesības ir bijušas saistītas ar mazākuma dalību, kuru ieguvusi *RWE*, ne arī pierādījusi, ka *RWE* ir ieguvusi *de facto* kontroli pār *E.ON*.

Saistībā ar jautājumu, vai trīs koncentrācijas darījumi var tikt uzskatīti par vienas koncentrācijas sastāvdaļām, Vispārējā tiesa atgādina, ka ir jāizpilda divi nosacījumi ⁶. No vienas puses, ir nepieciešams, ka darījumi ir savstarpēji saistīti, līdz ar ko tie nav īstenojusi viens bez otra. No otras puses, šo darījumu rezultātam ir jābūt tādām, ka vienam vai vairākiem uzņēmumiem tiek piešķirta tieša vai netieša ekonomiskā kontrole pār vienu vai vairākiem citiem uzņēmumiem. ņemot vērā šos nosacījumus, **jēdziens "viena koncentrācija" nevar tikt piemērots, ja neatkarīgi uzņēmumi iegūst kontroli pār dažādiem mērķiem, kā tas ir aktīvu apmaiņas gadījumā.**

Šajā gadījumā no Vispārējās tiesas veiktās pārbaudes izriet, ka kopējais darījums atbilst nosacījumam par

⁴ Šajā tiesību normā ar nosaukumu "Koncentrācijas definīcija" ir paredzēti kritēriji, kas jāizpilda, lai darījums tiktu uzskatīts par koncentrāciju Savienības tiesību nozīmē.

⁵ Šajā nozīmē skat. 57. un 59. punktu Komisijas konsolidētajā jurisdikcijas paziņojumā saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2008, C 95, 1. lpp.).

⁶ Šajā nozīmē skat. Regulas Nr. 139/2004 20. apsvērumu un 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

savstarpējo atkarību, bet nevis nosacījumam par rezultātu. Nav funkcionālas saiknes starp trīs koncentrācijas darījumiem, jo šajā lietā kopējais darījums nav darījums, kurā ir veiktas vairākas starpposma transakcijas, lai nonāktu pie tā, ka viens un tas pats vai vieni un tie paši vairāki uzņēmumi kontrolē vienu vai vairākus uzņēmumus. Šajos apstākļos tā kā viens no diviem nosacījumiem nav izpildīts, Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka trīs koncentrācijas darījumi nav vienas koncentrācijas sastāvdaļas.

Tādējādi nav nekā pretrunīga tajā, ka Komisija ir atsevišķi izvērtējusi pirmo un otro koncentrācijas darījumu, tajā pašā laikā apstrīdētajā lēmumā ņemdama vērā iedarbību, kāda ir vienam uz otru.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa vispirms ir precizējusi, ka, pat ja būtu jāapstiprina, ka pastāv prioritātes noteikums Komisijas definētajos noteikumos, proti, ka koncentrācija ir jāizvērtē, ņemot vērā visas iepriekš paziņotās koncentrācijas, tas nebūtu piemērojams šajā lietā. Pirmais koncentrācijas darījums tika formāli paziņots pirms otrā koncentrācijas darījuma. Vispārējā tiesa piebilst, ka, ņemot vērā attiecīgo koncentrācijas darījumu *de iure* un *de facto* savstarpējo atkarību, šī noteikuma mehāniskai piemērošanai varētu būt patvaļīgas sekas attiecībā uz Komisijas veiktās analīzes tvērumu. Tādējādi, tā kā šiem koncentrācijas darījumiem ir saikne, kas ļauj Komisijai paredzēt katras koncentrācijas iespējamo iedarbību uz tirgu, Komisijai tas ir jāņem vērā, kopumā izvērtējot visus atbilstošos pierādījumu elementus katras no šīm koncentrācijām kontekstā. Saistībā ar šiem citiem darījumiem, tie ir elementi, kurus Komisijai ir jāņem vērā darījuma iedarbības uz iekšējo tirgu visaptverošajā vērtējumā.

Turpinājumā Vispārējā tiesa noraida pamatu par tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu, jo apstrīdētā lēmuma publicēšana ir notikusi pēc krietna laika, un atgādina, ka Savienības tiesību akta novēlota publicēšana neietekmē tā spēkā esamību.

Savā izvērtējumā Vispārējā tiesa norāda, ka, lai gan Regulā Nr.°139/2004 nav paredzēts, ka *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tiek publicēti Komisijas lēmumi, kas pieņemti saskaņā ar minētās regulas 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu, Komisija tomēr praksē ir noteikusi sev pienākumu publicēt šādus lēmumus, ievērojot konfidencialitāti saistībā ar informāciju, kas pakļauta dienesta noslēpumam citiem sabiedriskās kārtības apsvērumiem⁷. Vispārējā tiesa uzskata, ka šāda pieeja atbilst Komisijas pienākumam ar pietiekamiem publiskošanas līdzekļiem nodrošināt trešo personu, kuras tieši un individuāli skar šādi lēmumi, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

Visbeidzot Vispārējā tiesa noraida pamatu par acīmredzamām Komisijas kļūdām attiecīgās koncentrācijas saderības ar iekšējo tirgu vērtējumā it īpaši attiecībā uz, pirmkārt, apgalvoto pārāk īsā analīzes perioda izvēli un, otrkārt, pārbaudi, kas pasniegta kā nepietiekama saistībā ar ietekmi, kādu *RWE* būtu varējusi īstenot pret *E.ON*, it īpaši kopīgu akcionāru kontekstā.

Attiecībā uz analīzes periodu Vispārējā tiesa atgādina, ka, pārbaudot koncentrācijas, Komisijai ir jāizvērtē, vai koncentrācija var nozīmīgi traucēt efektīvu konkurenci kopējā tirgū vai būtiskā tā daļā. Prognozes analīzē, kurā tiek izvērtēts, kā koncentrācijas darījums var grozīt faktorus, kas nosaka konkurences stāvokli attiecīgā tirgū, lai pārbaudītu, vai tā nopietni traucēs efektīvu konkurenci, ir jāparedz dažādas cēloņsakarības, lai noteiktu tās, kuru iespējamība ir vislielākā. No tā izriet, ka Komisijai ir jāizvērtē koncentrācijas iedarbība laikposmā, kura maksimālais ilgums ar pietiekamu noteiktību nepārsniedz noteiktu notikumu tvērumu. Šajā ziņā no Komisijas nevar pieprasīt, lai tā būtu gatava veikt prognozes analīzi, pamatojoties uz elementiem, kuru iedarbību ilgtermiņā tā nevar paredzēt ar saprātīgu kļūdas maržu.

Saistībā ar apvienoto ietekmi, kuru *RWE* un trešā sabiedrība īsteno attiecībā uz *E.ON*, Vispārējā tiesa neizslēdz, ka kopīgu akcionāru esamība, proti, tas, ka vieniem un tiem pašiem akcionāriem pieder akcijas konkurējošos uzņēmumos, un nekoordinētā ietekme uz konkurenci var samazināt konkurences spiedienu uz citiem konkurentiem. Turklāt šī samazinājuma vienīgā iedarbība principā pati par sevi nav pietiekama, lai pierādītu

⁷ Skat. 2. un 5. punktu "Guidance on the preparation of public versions of Commission Decisions adopted under the Merger Regulation" (Vadlīnijas par Komisijas lēmumu, kas pieņemti saskaņā ar regulu par koncentrācijām, publisko versiju izstrādi), 2015. gada 26. maijs.

būtiskus traucējumus efektīvai konkurencei kaitējuma teorijas ietvaros, kas balstīta uz nekoordinēto iedarbību. Taču šajā gadījumā Vispārējā tiesa norāda, ka *EVH* nav identificējusi norādes, ar kurām varētu pierādīt, ka attiecīgajai trešajai sabiedrībai pieder daļas *RWE* un *E.ON* un ka tas ir elements, kas norāda, ka jau pastāv kolektīvas dominances tendence. No tā izriet, ka Komisiju nevar vainot acīmredzamas kļūdas vērtējumā pieļaušanā tāpēc, ka tā nav norādījusi šādu elementu.

Ņemot vērā šos apsvērumus, **Vispārējā tiesa noraida šo prasību pilnībā.**

PIEZĪME. Atcelšanas prasībā tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāaizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

PIEZĪME. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai principā nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir gatava izspriešanai Tiesā, tad tā pati var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai nolēmums, ko Tiesa pieņēmusi apelācijas tiesvedībā, ir saistošs.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts *CURIA* tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Palieciet ar mums!

